

چاپېدلی افسانه‌وې سره‌تا

په‌یدابوون ۱-۱۱

بۇ ټم واندې، به پشټیوانی خودا پلانمان وایه چاپېدلی افسانه‌وېه‌یک و کورت کردنه‌وېه‌یک بکه‌ین به‌وې تا ئیستا خویندومانه‌تو‌ه له توراتی پیغه‌مبهر موسا. تورات یه‌که‌م به‌شی نووسراوه پیرۆزه‌کانی پیغه‌مبهرانه. ټم به‌شش زور گرنکه له‌بهر ټو‌وې ټو بنه‌مایه‌یه که خودا خوئی دایناوه، که ده‌توانین هم‌وو ټو‌شتانه‌ی گوئی بیستی ده‌بین پی‌تاقی بکه‌ینه‌وه بۇ ټو‌وې بزاین له خوداوه هاتووه یان نا. تورات پینچ سپاره‌ی یاخود به‌شی هه‌یه، یه‌که‌م سپاره پی‌ده‌وتری په‌یدابوون. په‌یدابوون پیک هاتووه له په‌نجا به‌ش. له وانه‌کانمان که به‌پی‌کاتی روودانه، که‌یشټوینه‌ته به‌شی یازده.

له‌بیرته یه‌که‌م نایه‌ت چی نووسراوه له ووشه‌ی خودا؟ با بیخوینینه‌وه. ده‌فهرموئ: **له سره‌تادا خودا ئاسمان و زه‌وی به‌دی هی‌نا.** خودا په‌روه‌ردگاری تاهه‌تاییه. له‌سره‌تادا، کاتی جیهان بوونی نه‌بوو، ته‌ن‌ها خودا بوونی هه‌بوو. خودا ټو‌وې پوچه تاهه‌تاییه‌یه که سره‌تای نییه. له‌بهر ټو‌وه نووسراوی پیرۆز ده‌فهرموئ: **له سره‌تادا خودا!**

له‌پاشان، زانیمان چون خودا، هه‌زاران و هه‌زاران پوچی تری دروست کرد پیش ټو‌وې جیهان دروست بکات، و ناوی لی‌یان نا فریشته‌کان. له‌نیوان فریشته‌کاندا یه‌که‌ه‌بوو که له هم‌موان زیره‌ک تر و جوان تر بو. ټو‌ویش لوسیفر بو، که خودا وه‌ک سرکرده‌ی فریشته‌کان دایناوو. به‌لام، نووسراوه پیرۆزه‌کان ده‌فهرموئ که پوژیک هات و لوسیفر شکومه‌ندی خوئی کرد و به‌سووکی ته‌ماشای خودای کرد له‌ناو دلئی خوئی، و ده‌یویست شوینی خودا بگریته‌وه. هه‌روه‌ها زور له فریشته‌ی تر به‌دوای لوسیفر که‌وتن له گونا‌هه‌که‌ی. له‌بهر ټو‌وه‌ش خودا، که‌ناتوانی له گونا‌ه‌ببوری، لوسیفر و فریشته‌ خراپه‌کاره‌کانی تری ده‌رکرد و ناوی لوسیفر گوری بۇ شه‌یتان، که به مانای دژ وه‌ست دیت. له‌پاش ټو‌وې خودا شه‌یتان و فریشته‌کانی ده‌رکرد، ناگری دوزه‌خی بو‌یان دروست کرد که هه‌رگیز ناکوژیته‌وه. نووسراوه پیرۆزه‌کان ده‌فهرموئ له پوژی دوابی دادوهری، خودای راستو‌درووست شه‌یتان و هم‌وو ټو‌وانه‌ی شوینی ده‌که‌ون فری‌ده‌داته ناو ټو‌وې ناگره‌وه.

و‌پاشان، خویندومانه‌وه چون په‌روه‌ردگار ئاسمان و زه‌وی و هم‌وو ټو‌وې شتانه‌ی تیدایه به‌دی هی‌نا به‌شش پوژ به‌بی ټو‌وې هېچ شټیک جگه له ووشه‌ی خوئی به‌کار بی‌نی! خودا هم‌وو شټیکی بۇ مرؤف به‌دی هی‌نا که پلانی دروستکردنی هه‌بوو بۇ خوئی و شکومه‌ندی خوئی. مرؤف گرنگترین بوونه‌وه‌ره که خودا دروستی کردووه، له‌بهر ټو‌وې مرؤف له‌سهر وینه‌ی خودا دروست کراوه. خودا ده‌یویست په‌یوه‌ندیکی قول و به مانای له‌گه‌ل مرؤف هه‌بی. له‌بهر ټو‌وه خودا له گیانی مرؤف بیریکی زیره‌کی دانا بۇ ټو‌وې توانای خودا ناسینی هه‌بی، هه‌روه‌ها خودا دلئیکی به مرؤف به‌خشی بۇ ټو‌وې بتوانی خودای خوش بوی، و کردی به‌خاوه‌ن ئیراده‌یکی نازاد بۇ ټو‌وې بۇ خوئی هه‌لبزیری‌نایا به‌گوئی خودا بکات یان نا.

له به‌شی دووه‌می تورات، خویندومانه‌وه که خودا باخچه‌کانی به‌ه‌شټی (عه‌دن) له‌سهر زه‌وی چاند. ټو‌وې مرؤفه‌ی لی دانا که به‌دی هی‌نابوو، ټو‌ویش ئاده‌م بوو. خودا به‌چاکی خوئی هم‌وو شټیکی به‌ ئاده‌م به‌خشی بۇ ټو‌وې بتوانی به‌ ناشتی و خیروخوئی بزئی.

هه‌روه‌ها له و پوژه‌ی خودا ئاده‌می به‌دی هی‌نا، خودا پی‌فهرموو، (تو‌و نازادیت له هم‌وو دره‌خته‌کانی باخچه‌که بخوئیت، به‌لام بۇت نییه له دره‌ختی زانینی چا‌که و خراپه‌ بخوئیت، چونکه له و پوژه‌ی لی‌ی بخوئیت بی‌گومان ده‌مریت.) (په‌یدابوون ۲: ۱۶، ۱۷) بویه، زانیمان چون خودا تاقیکردنه‌وه‌یکی ساکاری له برده‌م ئاده‌م دانا. خودا ده‌یویست په‌یوه‌ندیکی به‌مانا له‌گه‌ل ټو‌وې مرؤفه‌ به‌ستی که دروستی کردبوو. بویه خودا تاقیکردنه‌وه و ده‌سه‌لاتی ټو‌وې پی‌دا که هه‌لبزیری‌نایا بای ټو‌وه‌نده خودای خوش ده‌وی که به‌گوئی بکات، یان به‌گوئی نه‌کات.

هر ووهه او نه ووهه مانه خويندې وه که له وړوڅې خورا نادمې به دى هينا، خورا ديارينكى سرسورپه نېره پى به خشى، نه وپش ژنيك بو! خورا نه و ژنه له په راسوويه كى نادم دروست كرد و پاشان پيشكه شى نادمى كرد. ناوى لى نا حوا. بويه، له ماوه شى شى پوژدا خورا كار كهى ته واو كرد. بويه نو سراوه پوژده كان ده فرموى: **خورا بينى نه ووه تا هم مو نه ووهى كه دروستى كرد بوو زور باش بوو.** (په يدا بوون ۱: ۳۱) له وړوڅې حفته مدام خورا پشورى دا واتا له كارى به دى هينان پاره سنا، خو شحالى نوان له نيو هم مو نه و شتانه دى به دى هينابوون.

له به شى سيبم، خويند مانه وه چوڼ گونا هاته ناو جيهان مانه وه. نو سراوه پوژده كان پيمان نيشان دعات چوڼ وړوڅيان، كاتى نادم و حوا له نزيكى نه و داره بوون كه خورا لنيانى قده غه كرد بوو، شه يتان وه ك ماريكى زورزان هات و پياني ووت، (ايا راسته خورا فرمويه تى: (بو تان نيبه له هيچ دره ختيكى باخچه كه بخوڼ؟) نافرته كه شى به ماره كهى ووت: (بو مان هه يه له بهرى دره خته كانى باخچه كه بخوڼ، به لام خورا فرموى، (پيوسته له بهرى نه و داره نه خوڼ، كه له ناوه راستى باخچه كه يه، هه ووهه بو تان نيبه ده ستى لى بدن، نه گينا ده مرن.)) ماره كه به نافرته كهى ووت: (نا به راستى نامرن، چونكه خورا ده زانيت نه و وړوڅى كه ده خوڼ چاوتان ده كرته وه و ئيرت وهك خورا تان لى ديت، نه و كاته چا كه و خراپه شى ده زانن.) (په يدا بوون ۳: ۱-۵)

به م شيوه يه، بينيمان چوڼ شه يتان دژى وشه دى خوراى كرد! خورا چى به نادم و حوا فرموى بوو گه ر بيت و له و داره بخوڼ نه ووهى قده غه كى كرد بوو؟ فرموى: (ده مرن!) و شه يتان چى ووت؟ ووتى: (نامرن!) نادم و حوا وشه دى كيان هه لبارد بو نه ووهى باوه رى پى بكن و به شوينى بكن: وشه دى خورا يا خود وشه دى شه يتان؟ ايا، نو سراوه پوژده كان تو مار دكات كه نادم و حوا باوه ريان به وشه دى شه يتان هه لبارد وه له ميوه دى نه و داره يان خورا كه خورا لنيانى قده غه كرد بوو؟ شه يتان حواى فرىو دا بو نه ووهى گونا نه نجام بدات. نادم به وپستى خو دى به گوى نه كردنى پاسپارده دى خوراى هه لبارد و به دواى شه يتان كه ووت. بويه، نو سراوه پوژده كان ده فرموى: **له بهر نه م، چوڼ به هو دى مرؤفك گونا هاته جيهان، به هو دى گونا هيش مردن، به م شيوه يه مردن هه مو خه لكى گرت هوه، له بهر نه ووهى هه مو گونا هيان كرد.** (پو ما ۵: ۱۲)

له ده رته نجام نه وه، خورا نادم و حوا دى ده ركرد له باخچه دى به هشت، هه روه ك پيشتر فرموى. به لام پيش نه ووهى ده ريان بكات، خورا به لنيانى دا رزگارى ده ريك بنيرته جيهان وه بو نه ووهى نه ووه كانى نادم رزگار بكات له هيزى شه يتان و گونا و مردن! بو جيگر كردنى نه و به لنيش، خورا چن نازه لنيكى كووشته وه و جل و به رگى له پسته كه دى دروست كرد و نادم و حوا دى پى داپوشى. به ماناى نه و قوربانى نازه لانه، خورا نادم و حوا دى فير ده كرد كه كر لى گونا مردنه هه ووهه كه ليخوشبوونى گونا هيش بى خوڼ رشتن ناييت. (پو ما ۶: ۲۳ و عبرانيه كان ۹: ۲۲)

له به شى چواره م، چيروكى هه ر دوو يه كه م كورى نادم مان خويند وه، قابيل و هابيل. باس مان كرد چوڼ هابيل به رخيكى بى تاوانى پيشكه شى به خورا كرد، كوشتيه وه وهك قورباننيك بو گونا، هه روهك چوڼ خورا بو باوك و دايكى كرد. به لام قابيل هه ولى دا به شيوه دى خو دى له خورا نزيك بيت هوه، به هينانى به ر بوومى نه و خاكه دى كه خورا نه عله تى لى كرد بوو. بويه، نو سراوه پوژده كان ده فرموى: **جا هابيل و پيشكه شى كراوه كه دى جي پره زامه ندى خورا وه ند بوو.** به لام قابيل و پيشكه شى كراوه كه دى جي پره زامه ندى خورا وه ند نه بوو. (په يدا بوون ۴: ۴، ۵) خورا بانگى قابيلى كرد بو نه ووه دى دان بنا و توبه بكات و پښتو راستو دروستى خورا قبول بكات، به لام قابيل توره بوو و هابيلى برا بچووكى كوشت.

له پاشان، خورا مند لنيكى ترى دا به نادم و حوا، كه ناوى شيت بوو. شيت، وهك هابيل، باوه رى به خورا هه بوو و لني نزيك بووه وه به خوينى قورباننيك، بويه، زانيمان كه دوو توخم بوونه نه ووه نادم، كه نه وپش به ريه قابيل و به ريه شيت. به ريه قابيل باوه ريان به خورا نه بوو. به لام له نيوان به ريه شيت باوه ردار به خورا هه بوو. يه كه له و باوه ردارانه، كه له به ريه شيت بوو، ناوى خه توك بوو. خه توك له گه ل خورا وپشت له چه رخيكى گه نده لدا. خه توك شى نه ووه دى نه ووه ييكي هه بوو ناوى نوح بوو. له وړوڅاره كانى

نوح، خدا مه به سستی سرپینه وهی نه وه کانی ئاده می به لافاوڼک له سهر پووی زه وهی هه بوو له بهر بهد په وشتیان. له و چهرخه بهد په وشته دا، ته نها نوح باوه ری به خدا هه بوو. له بهر نه وهش بوو خدا پیی فرموو که شتیکی گه وره دروست بکات که ده بیته په ناگه ڼک بو خوی و خیزانه که ی و زور له ئاژه لان، بو هر که سیک واز له گونا هه که ی بیټیت و باوه په وشه ی خدا بیټیت. بو ماوه ی سه د سال، خدا زور به ئارامیه وه له سهر گونا هه باران پاوه ستا له کاتی که دا نوح خه ریکی دروست کردنی که شتی که بوو. به لام که س توبه ی له گونا هه که ی نه کرد تا نه و خاله ی باوه په په یامی خدا بیټن، جگه له نوح و خیزانه که ی نه بیټ. بو په له کوتا بیدا، خدا هه موو شتیکی کرد که به لینی پی دابوو. دادوه ری هه موو نه وانه ی کرد که باوه پریان به راستی نه هیئا. هه موویان له لافاوه که له ناوچوون ته نها نوح و خیزانه که ی نه بیټ.

نوح سی کوری هه بوو: حام و سام و یافه ت. هه موو مروځی جیهان له نه وهی نه م سی پیاوه ن. به لام بینیمان چوون نه وه کانیان زور زوو خدا و وشه ی خودایان له یاد چوو. له وانه ی رابردو وماندا، فیروبوین چوون نه مرود نه وانه ی له گه لی بوون پلانیان هه بوو که هه موو خه لکی جیهان له یه ک شوین خپکه نه وه و شاریکی گه وره و تاوه ری که بنیاد بنه ن له یاخی بوونیان دژ به خودا. به لام خدا زمانه کانیان شیواند و پرتیانی کرده وه له سهر زه وهی. شاره که ش به ناوی بابل ناسرا، به واتای سه رلیش یواوی دیت. نه مه به کورتی دیراسه ته که مان بوو له سپاره ی په یدا بوون تا نیستا، له به شی یه که وه تا یازده.

چوون ده توانین په نده کانی نه م چیرو کانه کورت بکه ی نه وه؟ خدا ده یه وی چیمان فیربکات له وهی پویدا له سهره تاوه؟ په ندی زوری تیدایه بو فیروبوون، به لام بو نه م وانه ته نها کاتی نه وه مان هه یه دوویان روون بکه ی نه وه. یه که میان نه وه یه که مروځ ناراستو دروسته. وا نه وه راستی یه ی تریش نه وه یه خدا راستو دروسته!

له دیراسه ته کانماندا، دووباره و دووباره ناراستو دروستی مروځان بینی. یه که م جار بینیمان له باخچه کانی به هشت (عه دن)، کاتی ئاده م میوه ی نه و داره ی خوارد که خدا قه ده غه ی کرد بوو. دووباره له قابیل بینیمان، یه که م کوری ئاده م، نه وه ی که په تی کرده وه به دوی ریگی قوربانی بکه وی که خودا دایمه زران دووه. هه مان ناراستو دروستیمان له نه وه کانی قابیل بینی، له خه لکی نه وه ی نوح، نه وانه ی هه ولیان دا تاوه ری بابل دروست بکه ن. به کورتی، چیروکی نه وه کانی ئاده م نه مه یه: مروځ ناراستو دروسته! هه روه ک نووسراوه له نووسراوه پیروژه کان: **هه موو لایه ن له ژیر گونا هه... که س راستو دروست نییه، ته نانه ت یه کی کیش... هه موو پروویان وهرگیرا و پیکرا بی سوود بوون. که س نییه چاکه بکات، ته نانه ت یه کی کیش نییه. (رؤما ۳: ۹، ۱۰، ۱۲)**

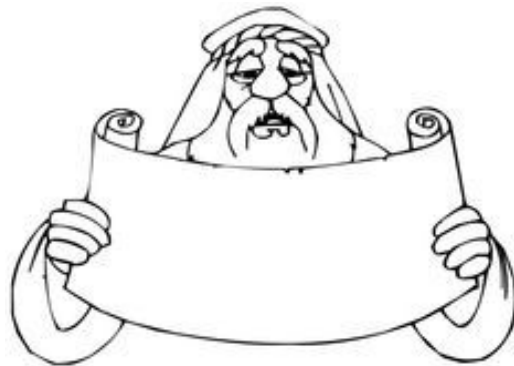
هه روه ک ناراستو دروستی مروځان بینی، هه روه ها راستو دروستی خودامان بینی. نووسراوی پیروژ پیمان ده لیت که، **خودا پروونا کیبه، هیچ تاریکی تیدا نییه. (ایوچه نا ۱: ۵)** راستو دروستی خودامان بینی کاتی لوسیفری دهر کرد له بهر شانازی و یاخی بوونی. دووباره بینیمان وه کاتی ئاده م و حه وای دهر کرد له بهر به گوئی نه کردنی خودا. پاشان، خودا راستو دروستی خوی به دهر خست به به لاین دانی نارندنی پژگاری دهری کی پیروژ که قه ردی گونا هه ی نه وه کانی ئاده م بداته وه. هه روه ها، خه سله تی راستو دروستی خودامان بینی له یاسا که ی که ده فرموی: **لیخوشبوونی گونا هیش بی خوین رشتن ناییت. (عیبرانیه کان ۹: ۲۲)** خودا راستو دروستی خوی نواند کاتی هابیلی قه بول کرد له بهر خوینی بهر خه که، و قابیلی قه بول نه کرد، نه وه ی گالته ی به ریگی خودا بو لی بوردن کرد. خه سله تی راستو دروستی خودامان له کاتی نوح بینی، کاتی، له پاش نه وه ی سه د سال ماوه ی دا به مروځ بو نه وه ی توبه بکه ن، لافاوڼکی نارد بو نه وه ی هه موو نه وانه ی ریگی نه و رت ده که نه وه له ناو به ری. وه له دوا یین دیراسه تماندا، بینیمان چوون خودا راستو دروستی خوی ناشکر کرد به شیواندنی زمانی شاری بابل که یاخی بوو بوون دژ به خودا.

به لی، خودا راستو دروسته وده بی دادوه ری خه لک بکات به گویره ی پیوه ری راستو دروستی خوی! گونا هه باری ناراستو دروست ناتوانن لی نی نریک ببه وه له سهر بنه مای (کرده وه چاکه کانی) خو یان. خودا ده بیټ دادوه ری و ئیدانه ی هه موو شتی بکات که له که ی گونا هه پیوه یه. نووسراوه پیروژه کان ده فرموی: **خودامان ئاگریکی سووتینه ره... خودا وه ند حوکم به سهر گه لی خوی ده دات. که وتنه ناو**

دهستی خودای زیندوو ترسناکانه. (عیبرانییه کان ۱۲: ۲۹ و ۱۰: ۳۰، ۳۱)

له بهر نه وه، له یازده به شى یه که مدا له ته ورات، خودا راستتیه گرنه که یه سه باره ت به راستودروستی بی پایانی خوئی ناشکرا کردوه. نایا نه مه مانای نه وه یه که مروئی ناراستودروستی هیچ هیوايکی نییه که له لایه ن خوداوه قبول بکریت؟ نه خیر، ستایش بو خودا، هیوا هه یه بو گونا هباران! خودا به نیعمه تی خوئی، پښتو ناشکرا کردوه که نه وه ناراستودروسته کانی نادمه بتوانن بین به راستودروستی به رامبه ری! پښتو پزگاریون دهناسی که خودا بو گونا هباران دایمه زرانده وه؟ نه که ر تا نیستا له پښتو راستودروستی خودا تی ناگه ی، داوات ده که یه له که لمان بیت بو وانه کانی داهاتوو که دیراسه تی پیغه مبه ر ئیبراهیم ده که یه که پیی ده و ترا دوستی خودا. له چیرۆکه سه رسو پهنه ره که ی ئیبراهیم ده بینن چون که سانی ناراستودروستی ده توانن بین به راستودروستی به رامبه ر خودا.

با خودا به ره که تی خوئی به سه رتاندبا بیارینی کاتی بیر له وهی نه مروی خویندمانه وه ده که ن. له یادتان بیته وشه ی خودا ده فه رموی: چونکه هه رچی له پیشا نووسراوه، بو فیروبو نمان نووسراوه، تا کو به دانه خویدا گرتن و هاندانی نووسراوه کان هیوامان هه بیته. (پژما ۱۵: ۴)

گرنه ترین پرسیا ره کان بو نه مه وانه یه:

۱. چون ده توانین په نده کانی نه مه چیرۆکانه کورت بکه یه وه؟ خودا ده یه وی چیمان فیبریکات له وهی رویدا له سه ره تا وه؟
۲. خودا چی به نادمه و حه وا فه رموو بوو که ر بیته و له و داره بخون نه وهی قه ده غه ی کردبوو؟ فه رموی: (ده مرن!) و شه ی تان چی ووت؟
۳. نه ی توش باوهر چیت ده هینایت، وشه ی خودا یا خود وشه ی شه ی تان؟
۴. نایا نه مه مانای نه وه یه که مروئی ناراستودروستی هیچ هیوايکی نییه که له لایه ن خوداوه قبول بکریت؟
۵. پښتو پزگاریون دهناسی که خودا بو گونا هباران دایمه زرانده وه؟

پښتو ژبې د دروستۍ:

وه رزی خویندنه وهی کتابی پیروژ

(۲۰۱۶)

Old Testament, Sorani (Draft), International Bible Society, 2005, 2009, 2011; Psalms, Biblica, 2013

Kurdish New Testament, International Bible Society, 1998; Biblica, 2011

نه مه خویندنه وه له {The Way of Righteousness by Paul Bramson, 1998} به خه ش کراوه ته.

به ره مه هینهر: کۆمه له ی پښتو راستودروستی

rrd2011@yahoo.com

www.rrdk.org